

Paul Cristian Staicu

Am mers să ascult recitalul unui elev și am ascultat un pianist, ceea ce este o premisă foarte bună, din pornire. Și pe o atare bază se construiește, de obicei, ceva care conduce la o concluzie bună, în speță posibilitatea apariției unui nou nume de bun augur în pianistica românească.

Elev în clasa a X-a, elev al profesoarei Ludmila Popișteanu, Paul Cristian Staicu și-a ales un repertoriu pe care l-am putea numi demonstrativ, în cel mai bun sens al cuvântului, în scopul acoperirii unui spațiu stilistic cât mai amplu, de la Bach pînă la — surpriză! — jazz de cea mai bună calitate. Un repertoriu din care se poate releva atît maturitatea concepției interpretative cît și virtuozitatea, niciodată goală, ci pusă în slujba ideii. Odată cu *Partita a IV-a* de Bach și *Sonata op. 26* de Beethoven, pianistul a demonstrat o deosebită justețe și în același timp înțețe a reliefării planurilor, preluările pe orizontală ale vocilor fiind realizate foarte omogen, iar conducerea planurilor sonore dovedind o deosebită siguranță, obiectivare chiar. Această obiectivare, care nu este niciodată răceală, pare a fi produsul studiului îndelungat, al meditației asupra partiturii, în dorința de a-i găsi traseele cele mai adevărate, mai semnificative și este, fără îndoială, și rodul colaborării dintre elev și pedagog. Poate cu excepția celebrului marș funebru din sonata beethoveniană, gîndit în tonuri puternic contrastante depășind cerințele partiturii, care ar fi necesitat mai multă interiorizare, mai multe tonuri de gri în locul unui alb și negru puternic delimitat — cu această excepție deci, tot recitalul lui Paul Cristian Staicu a fost foarte elaborat, scoțînd la iveală o conștientizare și un control, un auto-control aproape nefirești pentru vîrsta cu pricina, dar în orice caz pozitive. Calități ce s-au putut observa și în foarte dificila *Legendă* lisztiană, dusă la capăt fără fisură, cu un deosebit brio, și în gradațiile dinamice și emoționale extra-fine ale celor *Cinci Sarcasme* de Prokofiev, realizate foarte diferențiat, fiecare întruchipînd, pînă la urmă, un imaginar portret, plin de vervă și culoare.

Și totuși, în pofida atîtor calități, în pofida realului profesionalism de care a dat dovadă, în pofida tehnicii impecabile și foarte avansate, Paul Cristian Staicu nu este, încă, un pianist care să „treacă rampa” cu ușurință. Poate acest control perfect, poate această obiectivare — deși sentimentul nu lipsește niciodată — te fac să te întrebi cît este rodul unei munci asidue și cît al acelei spontaneității muzicale care de multe ori ia forme mai spectaculoase? Dar spunem „încă” pentru că există în interpretarea lui Paul Cristian Staicu o seninătate, o liniște care nu pot fi generate de un efort, ci de un firesc al exprimării prin muzică. Inșușire ce s-a relevat pe deplin, printr-o adevărată cădere a măștii de elev studios, silitor și controlat, în momentul cînd pianistul a dat, în bis, două piese de jazz, în care s-a transformat complet, stîrnind surpriza dar și entuziasmul sălii. Pentru că orice diversificare se do-

vedește binevenită atunci cînd este vorba despre muzică de calitate și pentru că eliberarea mai pronunțată într-un anumit domeniu al muzicii nu poate fi decît rodnică pentru toate stilurile către care se va îndrepta pianistul. Într-o carieră pe care ar merita din plin să o poată continua cu succes.

Mihaela Pavel

O cunoaștem pe Mihaela Pavel de mai mulți ani ca pe o pianistă de forță, cu o tehnică innăscută dar și lucrată cu o deosebită asiduitate, care ar mai fi avut însă de muncit în domeniul, atît de delicat, al concepției, al tușeului, al nuanțelor, atît dinamice cît și timbrale pe care bogata paletă a pianului le poate oferi. Am constatat, cu acest recital că, din păcate, nimic nu s-a schimbat din ceea ce știam, nici fundamental în rău, nici fundamental în bine. Schimbarea în rău stă însă în faptul că nu s-a produs nici o evoluție reală. Poate ceva mai multă siguranță, poate o tehnică ceva mai avansată, dar, în pragul examenului de stat la Conservator, secția pian, Mihaela Pavel nu pare a avea nimic esențial de spus.

Atributele forței rămîn, incontestabile, susținute de o virtuozitate care nu are însă strălucirea pe care numai aprofundarea conținutului i-o poate oferi, cu adevărat. Ó masivitate a gestului pianistic conduce la un discurs din care lipsesc de multe ori atît de necesarele diferențieri timbrale, dinamica fiind redusă, în linii mari, la *forte* și *piano*. Contrastul simplu, nenuanțat, este singura modalitate coloristică întrebuintată, or un repertoriu care include Beethoven, Schumann, Granados, Prokofiev și Silvestri (pentru a numi doar compozitorii reprezentați în acest recital) necesită cu siguranță mult mai mult. Din acest punct de vedere, cea mai reușită piesă din acea seară a fost fără îndoială *Toccata* de Prokofiev, a cărei deliberată structură monocromă este totuși cea mai potrivită pianistei.

Un alt moment de mai mare noblețe a gestului, de mai mare echilibru, generat de înseși semnificațiile muzicii a fost partea a III-a din *Sonata* beethoveniană *op. 109*, acel coral realizat cu multă interiorizare și reținere de Mihaela Pavel. De asemenea, *Bacchanala* lui Silvestri i-a oferit pianistei prilejul dezvoltării unor calități care altfel ar fi putut să rămînă neobservate. Sînt doar citeva, momentele pentru care recitalul Mihaelei Pavel ar putea constitui un germene. Un germene ce ar putea rodi într-un mai mare aprofundare a semnificațiilor partiturii, a rezistenței la atracția virtuozității și a forței, care prea des se confundă cu bătutul în pian, a lucrului atent, artizanal, la calitatea sunetului, la infinitivele nuanțe pe care le poartă în sine, latent, fiecare partitură. Și pe care interpretul creator le descoperă întotdeauna, în felul său.

Dana CAMIL

Dublu recital de pian: Grigore Cudalbu, Cristina Stănescu

La 26 iunie — un dublu recital pianistic pe afișele Filarmonicii: Grigore Cudalbu și Cristina Stănescu — cu programe incluzînd lucrări de la Bach